

Ár 2011, föstudaginn 24. júní, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Áslaug Árnadóttir, formaður, Geir Arnar Marelsson, Jóhann Tómas Sigurðsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Guðlaug Brynja Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 22/2011**:

M
gegn
Fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni þann 18. apríl 2011 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 14. apríl 2011. Með bréfi nefndarinnar dagsettu 19. apríl, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Fyrri svör varnaraðila bárust þann 6. maí 2011. Var bréfið send sóknaraðila með bréfi nefndarinnar dagsettu 9. maí 2011, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila en þann 3. júní 2011 bárust seinni athugasemdir varnaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 24. júní 2011.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðili var eigandi verðbréfareikninga nr. X, Y og Z hjá varnaraðila. Þann 3. október 2008 óskaði sóknaraðili eftir því við varnaraðila að fá að selja öll hlutdeildarskírteini sín í A, B og C. Andvirðinu átti að ráðstafa með kaupum á hlutdeildarskírteinum í D. Að sögn starfsmanns varnaraðila sem tók á móti sóknaraðila fór hann með viðskiptapöntun í skráningu en vegna mikils álags var pöntunin ekki skráð fyrir en þann 7. október 2008. Eftir fall bankanna í október 2008, rýrnuðu eignir sóknaraðila í umræddum sjóðum verulega.

Sóknaraðili lýsti kröfu í bú varnaraðila með kröfulýsingu dagsettri þann 16. september 2009. Svaraði fjárhæð kröfunnar til þeirrar rýrnunar sem varð á eign hennar í umræddum sjóðum frá 3. október þegar hún óskaði eftir því að selja hlutdeildarskírteini sín og þar til þau voru seld eftir að pöntunin var skráð þann 7. október 2008. Slitastjórn varnaraðila hafnaði kröfunni sem vanreifaðri. Krafan var ekki talin eiga rétt á sér, auk þess sem frekari gögn vantaði til stuðnings henni.

Á kröfuhafafundi varnaraðila sem haldinn var þann 19. maí 2010 mótmælti sóknaraðili afstöðu slitastjórnar. Þann 30. ágúst 2010 var fundur haldinn vegna ágreinings um kröfuna. Rætt var um hvernig og hvort hægt væri að jafna ágreining sem uppi var um kröfuna. Þar sem ekki tókst að leysa ágreininginn á fundinum var ákveðið að beina ágreiningsefninu til Héraðsdóms Reykjavíkur. Málið var tekið fyrir þann 8. desember 2010 og frestað fimm sinnum þar til það var fellt niður þann 25. maí 2011 að ósk sóknaraðila.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 14. apríl 2011, eða rúmum mánuði áður en héraðsdómsmál vegna sama efnis var fellt niður.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að varnaraðili greiði henni 6.736.017 kr. auk áfallinna dráttarvaxta, sem sóknaraðili kveður rýrnun þá sem varð vegna þess að pöntunin var ekki skráð fyrir en 7. október 2008, en ekki 3. október þegar beðið var um sölu hlutdeildarskírteinanna.

Í kröfulýsingu er krafan sundurliðuð á þann veg að höfuðstóll hennar er kr. 5.605.643, Dráttarvextir frá 06. október 2008 til 22. apríl 2009 eru reiknaðir kr. 779.573, innheimtukostnaður kr. 277.968, virðisaukaskattur kr. 68.102, kostnaður við kröfulýsingu kr. 4.731, samtals kr. 6.736.017.

Höfuðstóllinn fær sóknaraðili út með því að finna heildarfjárhæð þá sem óskað var eftir að færð yrði úr umræddum sjóðum þann 3. október 2008. Í B var eign sóknaraðila kr. 5.963.728, í A var eign sóknaraðila kr. 3.378.640 og í C, var eign sóknaraðila kr. 523.629. Samtals nam eign sóknaraðila í umræddum sjóðum því kr. 9.865.997.

Sóknaraðili fékk þann 30. október 2008 greitt úr A kr. 2.875.819, þann 27. janúar 2009 fékk hún greitt úr B kr. 1.280.635 og þann 20. febrúar 2009 úr C kr. 103.900. Samtals voru sóknaraðila því greiddar kr. 4.260.354 úr umræddum sjóðum. Mismunurinn er því kr. 5.605.643, eða höfuðstóll lýstrar kröfu.

Sóknaraðili lýsti kröfunni sem forgangskröfu í innstæðureikninga og byggði á því að hefði varnaraðili farið að fyrirmælum kröfuhafa hefði hún fengið óskertar fjárhæðir úr viðkomandi sjóðum sem innstæður hans voru ávaxtaðar í.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Úrskurðarnefndinni bárust tvö bréf með athugasemdum varnaraðila. Fyrra bréfið, dagsett 5. maí 2011, var sent áður en málið var fellt niður fyrir héraðsdómi Reykjavíkur. Í því krafðist varnaraðili þess að málinu yrði vísað frá nefndinni á grundvelli d-liðar 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, þar sem dómsmál um sama ágreiningsefni hefði verið þingfest fyrir héraðsdómi Reykjavíkur.

Málið var fellt niður fyrir héraðsdómi Reykjavíkur þann 25. maí 2011.

Seinna bréf með athugasemdum varnaraðila barst 3. júní 2011. Lesa má út úr athugasemdum varnaraðila að þess sé krafist að málinu verði vísað frá úrskurðarnefndinni þar sem það heyri ekki undir hana.

Vísar varnaraðili til þess að hann sé nú undir slitameðferð á grundvelli XII. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, sbr. ákvæði til bráðabirgða í II í lögum nr. 44/2009. Bendir varnaraðili sérstaklega á 102. og 103. gr. laga nr. 161/2002 og gildi sömu reglur við slit fjármálafyrirtækis og við gjaldþrotaskipti.

Þá bendir varnaraðili á að í XVII. kafla laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl. sé fjallað um meðferð krafna á hendur þrotabúi. Vísar varnaraðili til 116. og 117. gr. laganna. Bendir varnaraðili á að þrátt fyrir að í 116. gr. sé ekki fjallað sérstaklega um úrskurðarnefndir leiði það af framangreindum ákvæðum að kröfum byggðum á niðurstöðu úrskurðarnefnda verður ekki komið fram á hendur þrotabúi nema með því að lýsa kröfu fyrir skiptastjóra/slitastjórnar. Aðeins sé hægt að fá skorið út ágreiningi fyrir dómstólum.

Varnaraðili vísar til þess að málinu hafi þegar verið beint til dómstóla, þ.e. héraðsdóms Reykjavíkur þar sem málið var felld niður. Því sé komin endanleg niðurstaða í ágreininginn.

V.

Niðurstaða.

Í málinu er deilt um rýrnun á verðmæti hlutdeildarskírteina sóknaraðila í sjóðum B, A og C hjá varnaraðila, og það hvort að unnt sé að krefja varnaraðila um skaðabætur sem nema rýrnuninni á grundvelli þess að varnaraðili framkvæmdi pöntun um innlausn hlutdeildarskírteina fjórum dögum eftir að beðið var um hana.

Varnaraðili er nú undir slitameðferð á grundvelli XII. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki., sbr. ákvæði til bráðabirgða II í lögum nr. 44/2009. Því gilda um varnaraðilann ákvæði 102. gr. laga nr. 161/2002, en þar segir að við slit fjármálafyrirtækis gildi sömu reglur og við gjaldþrotaskipti um gagnkvæma samninga þess og kröfur á hendur því að öðru leyti en því að dómsúrskurður um að það sé tekið til slita leiði ekki sjálfkrafa til þess að kröfur á hendur því falli í gjalddaga. Í 4. mgr. 102. gr. er svo tekið fram að ákvæði XVIII. kafla og 5. þáttar laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl. gildi um meðferð krafna á hendur fjármálafyrirtæki við slit þess. Þá segir í 1. mgr. 103. gr. laganna að slitastjórn ráðstafi hagsmunum fjármálafyrirtækis eftir sömu reglum og gilda um bústjórn skiptastjóra við gjaldþrotaskipti., með ákveðnum frávikum sem tilgreind eru í greininni.

Í XVIII. kafla laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl. er fjallað um meðferð krafna á hendur þrotabúi. Þar segir í 116. gr. að dómsmál verði ekki höfðað í héraði gegn þrotabúi nema mælt sé sérstaklega fyrir um heimild til þess í lögum eða um sakamál sé að ræða þar sem krafist er refsiviðurlaga. Þá segir í 117. gr. laganna að aðili sem vilji halda uppi kröfu á hendur þrotabúi og geti ekki fylgt henni eftir vegna ákvæða 116. gr. skuli lýsa henni fyrir skiptastjóra.

Þrátt fyrir að í 116. gr. sé ekki fjallað sérstaklega um úrskurðarnefndir leiðir það af framangreindum ákvæðum að kröfum byggðum á niðurstöðum úrskurðarnefnda verður ekki komið fram á hendur þrotabúi nema með því að lýsa kröfu fyrir skiptastjóra/slitastjórnar. Ef ágreiningur verður um afstöðu skiptastjóra/slitastjórnar er samkvæmt skýrum ákvæðum laganna aðeins hægt að fá úr þeim ágreiningi skorið fyrir dómstólum. Í 120. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl. kemur fram að kröfuhafi sem vill ekki una niðurstöðu skiptastjóra til viðurkenningar á kröfu sinni á hendur þrotabúinu skuli lýsa yfir mótmælum sínum. Ef slitastjórn tekst ekki að jafna ágreininginn skal hún beina málinu til héraðsdóms eftir ákvæðum 171. gr. sömu laga og fer meðferð málsins samkvæmt ákvæðum XXIV. kafla laga um gjaldþrotaskipti o.fl.

Í málinu hefur sóknaraðili lýst kröfu á hendur Glitni banka hf. sem er undir slitameðferð. Mál sóknaraðila var tekið til meðferðar hjá slitastjórn varnaraðila sem hafnaði kröfu sóknaraðila. Ágreiningur var um lok málsins og var því skotið til

héraðsdóms Reykjavíkur. Málið var fellt niður fyrir héraðsdómi að beiðni varnaraðila rúmum mánuði eftir að því var skotið til úrskurðarnefndarinnar.

Af framangreindu er ljóst að úr deilum vegna kröfu þeirrar sem sóknaraðili hefur uppi í máli þessu á hendur varnaraðila verður samkvæmt lögum ekki leyst nema af slitastjórn varnaraðila eða dómstólum. Í ljósi þess og þess að þegar málinu var skotið til nefndarinnar var það til meðferðar hjá dómstólum heyrir málið ekki undir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Kröfu sóknaraðila er því vísað frá.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur F er vísað frá.

Reykjavík, 24. júní 2011.

Áslaug Árnadóttir
formaður

Guðlaug B. Ólafsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson

SÉRÁLIT:

Undirrituð eru sammála niðurstöðu meirihluta nefndarinnar en telja að í ljósi þess að þegar málinu var skotið til nefndarinnar var það til meðferðar hjá dómstólum. Ber því að vísa því frá sbr. d. lið 6. gr. samþykktu nefndarinnar. Teljum við því að aðrar ástæður sem leitt geta til frávísunar ekki koma til skoðunar.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Geir Arnar Marelsson